ತರಗತಿ – 10	ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ	01-K

ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಲಾ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮತ್ತು ಅಂಗೀಕರಣ ಪರಿಷತ್ತು (ರಿ.)

6ನೇ ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು – 560 003.

ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನಾ ಸಮೀಕ್ಷೆ – 2018–19

ವಿಷಯ : ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ, ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ತೃತೀಯ ಭಾಷೆ ಹಿಂದಿ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳು :

ಸಮಯ : 3.00 ಗಂಟೆ

1. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಓದಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
2. ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಲಗಡೆ ನೀಡಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ನಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ '✓' ಮಾಡುವುದು.
3. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ A. B. C. D. ಎಂಬುದಾಗಿ 4 ಆಯ್ಕೆಯ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಓ.ಎಂ.ಆರ್. ನಲ್ಲಿ '✓' ಮಾಡುವುದು.
   ಉದಾಹರಣೆ: 2ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ B. ಸರಿ ಉತ್ತರವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ '✓' ಮಾಡುವುದು.

	A	B	C	D
2.	☐	✓	☐	☐

4. ಓ.ಎಂ.ಆರ್.ನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಹಿ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಮಾಡುವುದು.

---

1) ಈ ಕೆಳಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ಘಟನೆಯನ್ನು ತಾರ್ಕಿಕ ಅನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬರೆದಾಗ,
ಬೆಂಕಿಯ ಅಪಾಯದಿಂದ ಪಾರಾದ ಹುಡುಗ

1) ಅಗ್ನಿ ನಂದಿಸುವವರು ಬರುವ ಮುನ್ನ ರಾಘವೇಂದ್ರನು ಮಲಗುವ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡಿದ್ದನು.
2) ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಗಾಯಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯಲು ಸಮೀಪದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಧಾವಿಸಿದನು.
3) ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ (ಬೆಂಕಿ) ನೋಡ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಇಡೀ ಮನೆಯನ್ನೇ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿತು.
4) ರಾಘವೇಂದ್ರ ಒಬ್ಬನೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದನು. ಆತನ ತಂದೆ ರೇವಣ್ಣ ಹಾಗೂ ತಾಯಿ ಸುಪ್ರಭಾ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು.

A) 1, 2, 3, 4   B) 4, 2, 3, 1
C) 2, 3, 1, 4   D) 4, 3, 1, 2

ಹದಿ ಹರೆಯದವ ಆತಂಕಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪೈ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದೆ.

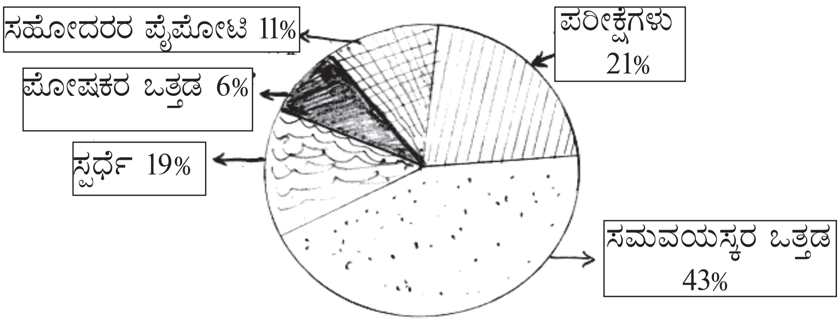

2) ಮನೋಜನು ಪೈ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ.

A) ಪೋಷಕರ ಒತ್ತಡ   B) ಸ್ಪರ್ಧೆ
C) ಸಮವಯಸ್ಕರ ಒತ್ತಡ   D) ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು.

ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀಜಿಯ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದ ಆಯ್ದ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು, ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ 3, 4 ಮತ್ತು 5 ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ತಮ್ಮ ಮಾಗಿದ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಹುರುಪಿನಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಸಾಧಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವರ ಅಂತ್ಯ ಒಬ್ಬ ಹಂತಕನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಇಡೀ ದೇಶವೇ ಗಾಬರಿಗೊಂಡಿತು, ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಪಂಚವೇ ದುಃಖಿತವಾಯಿತು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದವರು ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೊಂಡರು. ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ದುಃಖವನ್ನು ತಡೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ, ಮಹತ್ತರ ಜೀವನ ನಡೆಸಿ, ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಮರಣ ಹೊಂದಿದವರು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಮರಣ ಹೊಂದಿ ದಶಕಗಳೇ ಕಳೆದರೂ ಇಂದಿಗೂ ಅವರ ದೇಶಭಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸಾಧನೆಗಳಿಂದ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವ ನಕ್ಷತ್ರದಂತೆ ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ಅರ್ಧಶತಮಾನದವರೆಗೂ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿ ನವಭಾರತ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ, 'ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ' ಎಂದು ಖ್ಯಾತರಾದರು.

ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಇಂದಿಗೂ ಯುವಶಕ್ತಿಯ ಮನದಲ್ಲಿ ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನವಭಾರತದ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಸಂತಕಾಲದ ಹುರುಪಿನಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯುವ ಜನಾಂಗದೊಂದಿಗೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಅವರ ಸಾಧನೆಯ ಕುರಿತು ಹೆಣೆದಿರುವ ಕಥೆಗಳು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜೀವನ ನಡೆಸಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಮರೆಯಾದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ.

3) ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯ ಆಯ್ದ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಅಧ್ಯಾಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

A) ತಾರುಣ್ಯದ ಶಕ್ತಿ B) ಮಹತ್ತರ ಜೀವನ

C) ಅರ್ಧಶತಮಾನದ ಕಾರ್ಯಗಳು D) ಯುಗಾಂತ್ಯ

4) ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಮರಣ ಹೊಂದಿ ಹಲವಾರು ದಶಕಗಳು ಕಳೆದರೂ ಇಂದಿಗೂ ಜೀವಂತವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ ಕಾರಣ.

A) ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಅನನ್ಯ ದೇಶಸೇವೆ, ದೇಶಭಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಾಧನೆ.

B) ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಪಡೆದಿರುವುದರಿಂದ.

C) ಯೌವನದ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.

D) ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದರು.

5) ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಕಾರ ಈ ಗದ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿರುವ ಭಾವನೆ.

A) ಸಂತೋಷ B) ಉದ್ವೇಗ C) ದುಃಖ D) ಆವೇಶ

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು, 6 ಮತ್ತು 7ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಬುದ್ಧನಾದ ಪರಿಯ ನೀವು ತಿಳಿಯಿರೆ
ಯುದ್ಧ ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟ ಕಥೆಯ ನೀವು ಕೇಳಿರೆ ॥ಪ॥

ಏಕಾಂಗಿ ವೀರನಂತೆ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಎದ್ದನು.
ಮಡದಿ ಮಗುವ ತೊರೆದನವನು ಅಡವಿ ದಾರಿ ಹಿಡಿದನು'
ಅರಮನೆಯ ಮೋಹವನ್ನು ಹರಿದು ಹಾಕಿ ಹೋದನು
ಗೊತ್ತು ಗುರಿಯು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ನಡೆದನು.

ಕಾಡು ಕಾಡು ಅಲೆದ ಅವಗೆ ನಾಡಿನರ್ಥ ಹೊಳೆಯಿತು
ಕೋಗಿಲೆಯ ಹಾಡದೊಂದು ದೂರದಿಂದ ಕೇಳಿತು
ಬೆಳ್ಳಿ ಚುಕ್ಕಿ ಬಾನಿನಲ್ಲಿ ಆಗತಾನೆ ಬೆಳಗಿತು.
ಬೋಧಿವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಬೆಳಕೊಂದು ಕಂಡಿತು.

ಕಾಡಿನಿಂದ ಎದ್ದ ಅವನು ನಾಡಿನತ್ತ ಹೊರಟನು
ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಜನರ ಕಡೆಗೆ ಬಂದನು
ತಪಸಿಗಿಂತ ಜೀವನ ಪ್ರೀತಿ ದೊಡ್ಡದೆಂದು ತಿಳಿದನು
ಬದುಕಿನ ಗೂಢಾರ್ಥವರಿತು ಬುದ್ಧನಾಗಿ ಬಂದನು.

–ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ

6) **ಈ ಪದ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿತವಾಗಿರುವುದು.**
- A) ಜೀವನದ ಸಂದಿಗ್ಧತೆ
- B) ಜೀವನದಲ್ಲಿರುವ ಗೊಂದಲ
- C) ನಾವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು
- D) ಜೀವನ ಪ್ರೀತಿಯ ಎದುರು ಎಲ್ಲವೂ ನಶ್ವರ

7) **ಬುದ್ಧನಿಗೆ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾದ ಬಗೆಯನ್ನು ಕವಿ ಪದ್ಯಭಾಗದ ಯಾವ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.**
- A) ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಜನರ ಕಡೆಗೆ ಬಂದನು
- B) ಬೋಧಿ ವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಹಾಬೆಳಕೊಂದು ಕಂಡಿತು
- C) ಏಕಾಂಗಿ ವೀರನಂತೆ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಎದ್ದನು.
- D) ಬೆಳ್ಳಿ ಚುಕ್ಕಿ ಬಾನಿನಲ್ಲಿ ಆಗತಾನೆ ಬೆಳಗಿತು

ತಾರಾ ಮತ್ತು ರಾಗಿಣಿಯ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು, ಅಪೂರ್ಣವಾದ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ.

ತಾರಾ	: ಕಾರ್ಮಲ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪುಸ್ತಕ ಮೇಳ (ಸಂತೆ)ಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದೆಯಾ?
ರಾಗಿಣಿ	: ಇಲ್ಲ, ನೀನು?
ತಾರಾ	: ಹೌದು ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದೆ
ರಾಗಿಣಿ	: ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಯೋಮಾನದವರಿಗೂ ಪುಸ್ತಕಗಳಿವೆಯೆ?
ತಾರಾ	: ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಯೋಮಾನದವರ ಪುಸ್ತಕಗಳಿವೆ.
ತಾರಾ	: ನಿನಗೇನಾದರೂ ಗೊತ್ತಿದೆಯಾ, ________
ರಾಗಿಣಿ	: ನನಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಇರಬಹುದು ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

8) **ಮೇಲಿನ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಪದಸಮುಚ್ಚಯ (ವಾಕ್ಯ).**
- A) ಯಾರು ಯಾರು ಹೋಗಿದ್ದಿರಿ?
- B) ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಪುಸ್ತಕ ಮೇಳ (ಸಂತೆ) ನಡೆಯುತ್ತದೆ?
- C) ಅಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳಿವೆಯೆ?
- D) ಎಷ್ಟು ಗಂಟೆಗೆ ಮುಚ್ಚುತ್ತಾರೆ?

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಚಿತ್ರ (Cartoon Strip) **ವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು 9 ಮತ್ತು 10ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.**

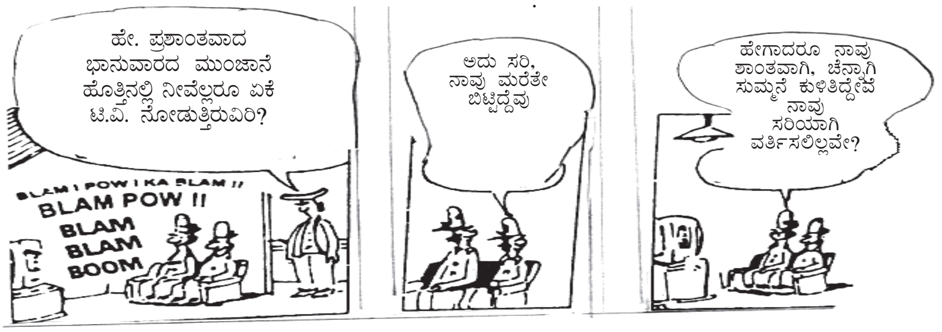

9) **ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿವರಣೆ.**
- A) ಜೂಡ್ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕುರಿತು, ಟಿ. ವಿ. ಏಕೆ ಬ್ಲಂ ಬ್ಲಂ ಬ್ಲಂ ಬೂಂ ಎಂದಿತು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಮಕ್ಕಳು ತಾವು ನೋಡಿದ ದೃಶ್ಯ ಮರೆತು ಹೋಯಿತು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಶಾಂತವಾದ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿರಿ ಎಂದು ಜೂಡ್ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ
- B) ಜೂಡ್ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಟಿ.ವಿ ನೋಡಬಾರದೆಂದು ಹಾಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರೆತದ್ದು ಏಕೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ, ಆಗ ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಶಾಂತವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಕ್ಕಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.
- C) ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ಭಾನುವಾರದ ಮುಂಜಾನೆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಟಿ.ವಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವಿರಿ ಎಂದು ಜೂಡ್ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಜಾಕ್ ತಂದೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ, ನಾವು ಮರೆತೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆವು ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ: ಡಿಕೆಲ್ ನಾವು ಶಾಂತವಾಗಿ ಕುಳಿತು ಸರಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸಲಿಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ.
- D) ಟಿ.ವಿ ರಿಮೋಟಿಗಾಗಿ ಜೂಡ್ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ನಡುವೆ ಜಗಳ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಜೂಡ್ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗದರಿಸಿ ಟಿ.ವಿ ನೋಡಬೇಡಿ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ಆಟ ಆಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ನಾವು ಆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ, ಬೇರೆ ಚಾನೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸುಂದರವಾದ, ಶಾಂತವಾದ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವುದಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

10) **ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವುದು.**

A) ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು

B) ಮುರಿದು ಹೋದ ಟಿ.ವಿ ಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ

C) ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಲು ತಂದೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಸೇರಿರುವುದು

D) ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳ ನಡುವಿನ ಸಂಭಾಷಣೆ

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು, 11, 12 ಮತ್ತು 13ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬೇಡನಿದ್ದ. ಅವನು ಎಂದಿನಂತೆ ಬೇಟೆಯಾಡಲು ಹೊರಟ. ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ವಿಷ ಸವರಿದ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಬಾಣ ತಗುಲಿದ ಕೂಡಲೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಬೇಟೆಗಾರನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಒಂದು ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಜಿಂಕೆ ಹಾರಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಜಿಂಕೆಗೆ ಬಿಟ್ಟ ಬಾಣ ಒಂದು ಮರಕ್ಕೆ ತಾಕಿತು. ಆ ಮರ ವಿಷದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಒಣಗಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಆ ಮರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಿಳಿ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದಲೂ ವಾಸವಾಗಿತ್ತು. ಮರ ಒಣಗಿದರೂ ಅದು ಮರದ ಪೊಟರೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಇಂದ್ರ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಅವನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಗಿಳಿಯನ್ನು ಕರೆದು ಇಂಥ ಒಣ ಮರದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀಯ ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಆ ಗಿಳಿ ಹೇಳಿತು;

'ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಮರ ನನಗೆ ಆಶ್ರಯ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಹಣ್ಣು ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುದ ನೀಡಿದೆ, ನೆರಳು ನೀಡಿದೆ, ಆದರೆ ಈಗ ದುರಾದೃಷ್ಟದಿಂದ ಅದನ್ನು ರೋಗ, ಬಡತನಗಳು ಕಿತ್ತು ತಿನ್ನುತ್ತಿವೆ. ಹಾಗೆಂದು ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ಆ ಮರಕ್ಕೆ ಕೃತಘ್ನನಾಗಲೆ? ನಾನು ಎಲ್ಲೊ ಹೋಗಿ ಆಹಾರ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವೆ. ಆದರೆ ವಾಸ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲೆ. ಸುಖ ಸಂಪತ್ತಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜತೆಗಿದ್ದವರು ದುರ್ಭರ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅವರ ಜೊತೆಗಿದ್ದು ಉಪಕಾರ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದಿತು.

ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು ಗಿಳಿಯ ನಡತೆ ಲೋಕವರ್ತನೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ, ಗಿಳಿಯ ತತ್ತ್ವನಿಷ್ಠೆ ಮೆಚ್ಚಿದ. ಮನುಷ್ಯನ ಬಾಳಿಗೆ ಈ ಸೂತ್ರ ಮಾದರಿಯಾಗಬಲ್ಲದು ಎಂದುಕೊಂಡ ಅದರ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ, 'ಏನಾದರೂ ವರ ಕೇಳು' ಎಂದ. ಆಗ ಗಿಳಿ ದೇವರಾಜ, ವರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೆ ಈ ಮರಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಹಸಿರಿನಿಂದ ನಳ ನಳಿಸುವ ಫಲಪುಷ್ಪ ಭಾರದಿಂದ ಬೀಗುವ, ನೆರಳು ಕೊಡುವ ವರ ಕೊಡು, ಇದರ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಲಾರೆ" ಎಂದಿತು.

11) **ಹಸಿರಿನ ಸಿರಿಯಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮರ ಒಣಗಲು ಕಾರಣವಾದ ಅಂಶ.**

A) ಅತಿಯಾದ ಬರಗಾಲ

B) ಅರಣ್ಯನಾಶ

C) ಅತಿಯಾದ ರಸಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆ

D) ವಿಷಪೂರಿತ ಬಾಣ

12) **ಮರದಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲದಿಂದಲೂ ವಾಸವಾಗಿದ್ದವರು.**

A) ಗೂಬೆ

B) ಪಾರಿವಾಳ

C) ಗಿಳಿ

D) ಗುಬ್ಬಿ

13) **ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಸಾರ.**

A) ಪರೋಪಕಾರ

B) ಗಿಳಿಯ ಕೃತಜ್ಞತಾಭಾವ

C) ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮ

D) ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಮಹತ್ವ

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ರಲೇಖನವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು, 14, 15, 16 ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

ಇವರಿಗೆ,

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಜಲಮಂಡಳಿ

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು

12ನೇ ಜೂನ್ 2018

ಮಾನ್ಯರೆ,

ಕಳೆದ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ಎಂ. ಜಿ. ರಸ್ತೆಯ ಕೃಷ್ಣ ಬಡಾವಣೆಯ ಜನರು ತೀವ್ರತರವಾದ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಬಡಾವಣೆಗೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಕೇವಲ 2 ಗಂಟೆಯಷ್ಟೆ ನೀರನ್ನು ಪೂರೈಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ ಬೇಸಿಗೆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ದಿನ ಬಳಕೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ನೀರು ಕೂಡ ಸರಬರಾಜಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಲವು ಬಾರಿ ದೂರು ನೀಡಿದ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ನಮ್ಮ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆ ಹರಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ತಾವು ಖುದ್ದು ಗಮನ ವಹಿಸಿ, ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಿರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ದಯಮಾಡಿ ತತ್‌ಕ್ಷಣದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಪ್ರಸ್ತುತ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವಿರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.

ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ
ಕೃಷ್ಣ ಬಡಾವಣೆಯ ನಿವಾಸಿಗಳು.

14) ಕೃಷ್ಣಬಡಾವಣೆಯ ನಿವಾಸಿಗಳು ಬರೆದ ಪತ್ರವು ನಗರ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾದ ಬಗೆ.

A) ಕೃಷ್ಣ ಬಡಾವಣೆಯ ನಿವಾಸಿಗಳು ಜಲಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮನವಿ

B) ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಾಗೂ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣ ಬಡಾವಣೆ ನಿವಾಸಿಗಳ ಪ್ರಶಂಸೆ

C) ಕೃಷ್ಣ ಬಡಾವಣೆಯ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಗೃಹ ಬಳಕೆಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ

D) ಜಲಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕೃಷ್ಣ ಬಡಾವಣೆಯ ನಿವಾಸಿಗಳಿಂದ ನೋಟಿಸ್ ಸಲ್ಲಿಕೆ

15) ಕೃಷ್ಣ ಬಡಾವಣೆಯ ಜನರು (ನಿವಾಸಿಗಳ) ಕಳವಳದ ವಿಷಯವು

A) ನೀರಿನ ಕೊರತೆ

B) ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ

C) ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊರತೆ

D) ನಿವಾಸಿಗಳ ನಡುವಿನ ಸಮಸ್ಯೆ

16) ಪತ್ರಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾದ 'ಸರಬರಾಜು' ಪದದ ಅರ್ಥ.

A) ಬೇಡಿಕೆ

B) ಪೂರೈಕೆ

C) ಸಮಸ್ಯೆ

D) ಗಮನವಹಿಸು

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಹೊಸ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಹೊಸ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಓದು–ಗುರುತನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಓದು–ಗುರುತು (Book mark) ಗಮನಿಸಿ 17, 18 ಮತ್ತು 19ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು–ತೆರೆದಿರುವ ಸಮಯ			
	ಸಿಟಿ ಸೆಂಟರ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ	ಜಯನಗರ ಗ್ರಂಥಾಲಯ	ಕೆ.ಆರ್‌ಪುರಂ ಗ್ರಂಥಾಲಯ
ಭಾನುವಾರ	1.pm-5.pm	ಮುಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ	2.pm-5.pm
ಸೋಮವಾರ	11.am-8.pm	11.am-5.30.am	10.30.am-8.pm
ಮಂಗಳವಾರ	11.am-8.pm	11.am-8.pm	10.30.am-8.pm
ಬುಧವಾರ	11.am-8.pm	11.am-5.pm	10.30.am-8.pm
ಗುರುವಾರ	11.am-8.pm	11.am-8.pm	10.30.am-8.pm
ಶುಕ್ರವಾರ	11.am-5.pm	11.am-5.pm	10.30.am-8.pm
ಶನಿವಾರ	10.am-1.pm	10.am-1.pm	9.pm-1.pm

17) ಓದುಗುರುತು (Book mark) ಇದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

A) ಓದು ಗುರುತು ಬಳಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ.

B) ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಜಾಲ.

C) ಯಾವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಮುಚ್ಚಿರುತ್ತವೆ.

D) ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ತೆರೆದಿರುವ ಅವಧಿ.

18) ಬುಧವಾರದ ದಿನ ಜಯನಗರದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಎಷ್ಟು ಗಂಟೆಗೆ ಮುಚ್ಚಲಾಗುತ್ತದೆ?

A) 6.pm B) 5.30pm C) 5.pm D) 1.pm

19) ಓದು ಗುರುತಿನಲ್ಲಿ (Book mark) ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಸೇರಿಸಬಹುದಾದ ಘೋಷಣಾವಾಕ್ಯ.

A) ತೆರೆದಿರುವ ಅವಧಿಗಳು B) ಜ್ಞಾನದ ಬಾಗಿಲಿನ ತೆರೆಯುವಿಕೆ

C) ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅವಧಿ D) ಈಗಲೇ ಮಾಡು

ಪ್ರಕಟಣಾ ಪತ್ರ / ಭಿತ್ತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಿ 20 ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

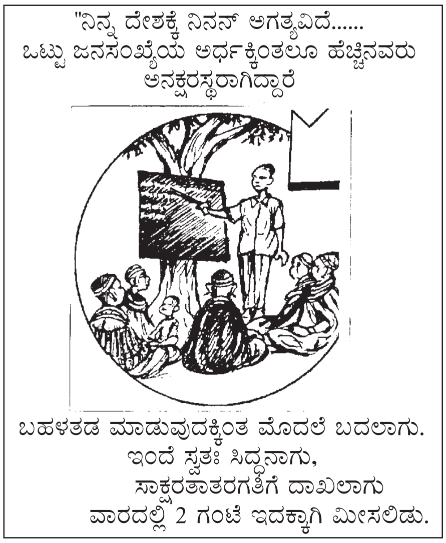

20) **ಪ್ರಕಟಣಾಪತ್ರವು ಆಫ್ರಿಕಾದ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾರಾಂಶ.**

A) ಅನಕ್ಷರತೆ ಎಂದರೆ ಓದು–ಬರೆಹ ಬಾರದೆ ಇರುವುದು ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಹಲವಾರು ಮಂದಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿನ ಅಸಡ್ಡೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಬಡತನ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

B) ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವವರಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ದೊರಕಿರುವುದಿಲ್ಲ ಉದಾ: ವಸತಿ, ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರ, ಬಟ್ಟೆ, ಔಷದ ಇತ್ಯಾದಿ.

C) ಮಕ್ಕಳ ಸರಿಯಾದ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತಿ ಮಕ್ಕಳ ಮಾನಸಿಕ ಭೌತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತರನ್ನಾಗಿಸುತ್ತಿದೆ.

D) ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನದ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಉಷ್ಣತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಮಾನವನು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಿದ ದಾಳಿಯಿಂದ ಇಡೀ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು 21 ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

ಕೋಷ್ಟಕ : ಗ್ಲೂಕೋಸ್ ಚಯಾಪಚಯದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮೌಲ್ಯ, IFG ಅಥವಾ IGT, ಮತ್ತು 2ನೇ ವಿಧದ ಮಧುಮೇಹ*			
ಪರೀಕ್ಷೆ	ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಮಾಣ	IFG ಅಥವಾ IGT	2ನೇ ವಿಧದ ಮಧುಮೇಹ
ಹಿಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್ A_1c ಮಟ್ಟ%	<5.7	5.7–6.4	≥6.5
ಊಟಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿನ ಪ್ಲಾಸ್ಮಾದಲ್ಲಿನ ಗ್ಲೂಕೋಸ್‌ನ ಮಟ್ಟ (ಪ್ರಮಾಣ) mmol/L mg/dL	 <5.6 <100	 5.6–6.9 100–125	 ≥7.0 ≥126
OGTT ಫಲಿತಾಂಶ mmol/L mg/dL	 7.8 <140	 7.8–11.0 140–199	 ≥11.1 ≥200

IFG = ಖಾಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ (ಊಟಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಉಪವಾಸವಿದ್ದಾಗ ಗ್ಲೂಕೋಸ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿನ ಏರುಪೇರು)ನ ಗ್ಲೂಕೋಸ್ ಪ್ರಮಾಣ

IGT = ಗ್ಲೂಕೋಸ್‌ನ ಸಹಿಷ್ಣುತಾ. ಪರೀಕ್ಷೆ

OGTT= ಬಾಯಿಯ ಮುಖಾಂತರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಗ್ಲೂಕೋಸ್ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆ

* ಉಲ್ಲೇಖ 46 ರಿಂದ. ಎಲ್ಲಾ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪುನಾರಾವರ್ತನೆಯೊಂದಿಗೆ ದೃಢೀಕರಿಸುವುದು. ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ನಂತರ

21) **140 mg/dl ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣ ಈ ಗ್ಲೂಕೋಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿದೆ.**

A) ಖಾಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿನ ಗ್ಲೂಕೋಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆ

B) ಗ್ಲೂಕೋಸ್‌ನ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ

C) ಬಾಯಿಯ ಮುಖಾಂತರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಗ್ಲೂಕೋಸ್.

D) ಖಾಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ಲಾಸ್ಮಾದ ಗ್ಲೂಕೋಸ್

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ರಿಕಾ ಲೇಖನವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು, ಸೂಕ್ತವಾದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ.

ನವದೆಹಲಿ: ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ (ಬಯೋ ಫ್ಯುಯೆಲ್) ಬಳಸಿ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಕುಂಟುತ್ತಾ ಸಾಗುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ, ದೇಶದಲ್ಲೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ವಿಮಾನ ಓಡಿಸುವ ಕಸರತ್ತೊಂದು ಸೋಮವಾರ ನಡೆಯಲಿದೆ. ತನ್ಮೂಲಕ ಇಂತಹ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ವಿಶ್ವದ ಪ್ರಥಮ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವ ದೇಶ ಎಂಬ ಹಿರಿಮೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಲು ಭಾರತ ಸಜ್ಜಾಗಿದೆ. ಸ್ಪೈಸ್‌ಜೆಟ್ ಕಂಪನಿಯ ಬೊಂಬಾರ್ಡಿಯರ್ ಕ್ಯು-400 ವಿಮಾನದ ಇಂಧನಕ್ಕೆ ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ ಸೇರಿಸಿ ಹಾರಾಟ ನಡೆಸಲು ಸಿದ್ಧತೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಸೋಮವಾರ ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಡೆಹ್ರಾಡೂನ್ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ಟೇಕಾಫ್ ಆಗಲಿರುವ ಸ್ಪೈಸ್‌ಜೆಟ್ ಕಂಪನಿಯ ವಿಮಾನ, 10 ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ವಾಪಸ್ ಬರಲಿದೆ. ಈ ಪರೀಕ್ಷೆ ವೇಳೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಅದೇ ವಿಮಾನ ದೆಹಲಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಲಿದೆ. ಅಮೆರಿಕ ಹಾಗೂ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಂತಹ ದೇಶಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ ಬಳಸಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕ ವಿಮಾನ ಓಡಿಸಿವೆ. ಆದರೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವ ದೇಶವೊಂದು ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲು.

22) ಮೇಲಿನ ಪತ್ರಿಕಾ ಲೇಖನಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಸರಿಹೊಂದುವ ಶೀರ್ಷಿಕೆ

A) ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ ಬಳಸಿ ಬಸ್ಸುಗಳ ಓಡಾಟ

B) ದೇಶದ ಪ್ರಥಮ ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ ವಿಮಾನ ಹಾರಾಟ

C) ಸ್ಪೈಸ್‌ಜೆಟ್ ಕಂಪನಿಯ ವಿಮಾನ ಹಾರಾಟ

D) ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ವಿಮಾನ ಹಾರಾಟ

23) ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯದ ಕಾರಕಾರ್ಥ

A) ಸಂಪ್ರದಾನ

B) ಸಂಬಂಧ

C) ಅಧಿಕರಣ

D) ಕರಣಾರ್ಥ

24) ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಬರೆಯುವಾಗ ಬಳಸುವ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆ.

A) ಉದ್ಧರಣ ಚಿಹ್ನೆ B) ಆವರಣ ಚಿಹ್ನೆ

C) ಅರ್ಧವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ D) ಅಲ್ಪವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ

25) 'ಧೃತಿ' ಪದದ ಅರ್ಥ

A) ಕಾಂತಿ B) ತೇಜ

C) ಧೈರ್ಯ D) ಹೊಗಳು

26) 'ನೋಡು' ಪದದ ವಿಧ್ಯರ್ಥಕ ರೂಪ.

A) ನೋಡಿತು

B) ನೋಡಲಿ

C) ನೋಡನು

D) ನೋಡಿಯಾನು

27) ಭೀಮನು ದುಷ್ಟನಾದ ಬಕನನ್ನು ಕೊಂದನು – ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕರ್ಮಣಿ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದಾಗ ಆಗುವ ರೂಪ.

A) ದುಷ್ಟನಾದ ಬಕನನ್ನು ಭೀಮನು ಕೊಂದನು

B) ದುಷ್ಟನಾದ ಬಕನಿಂದ ಭೀಮನು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟನು

C) ಭೀಮನಿಂದ ದುಷ್ಟನಾದ ಬಕನು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟನು

D) ಭೀಮನು ಬಕನನ್ನು ಕೊಂದನು

28) ಇದೇ ನನ್ನ ಶಾಲೆ, ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕಲಿಯುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ಅವ್ಯಯ.

A) ಕ್ರಿಯಾರ್ಥಕಾವ್ಯಯ B) ಅವಧಾರಣಾರ್ಥಕಾವ್ಯಯ

C) ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ D) ಭಾವಸೂಚಕಾವ್ಯಯ

29) ಬಿಡು, ಉಜ್ಜು, ಮುಚ್ಚು, ಕೊಡು–ಈ ಪದಗಳು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿರುವ ಧಾತು.

A) ಅಕರ್ಮಕ ಧಾತು B) ಸಕರ್ಮಕ ಧಾತು

C) ಕ್ರಿಯಾ ಪ್ರಕೃತಿ D) ಸಾಧಿತ ಧಾತು

30) 'ನೀಚರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರವು ಹಾವಿಗೆ ಹಾಲೆರೆದಂತೆ' – ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಲಂಕಾರ

A) ರೂಪಕ ಅಲಂಕಾರ

B) ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷಾ ಅಲಂಕಾರ

C) ಉಪಮಾ ಅಲಂಕಾರ

D) ದೃಷ್ಟಾಂತ ಅಲಂಕಾರ

31) Given below are instructions for making soup. Use the information in the flow chart to complete the missing steps.

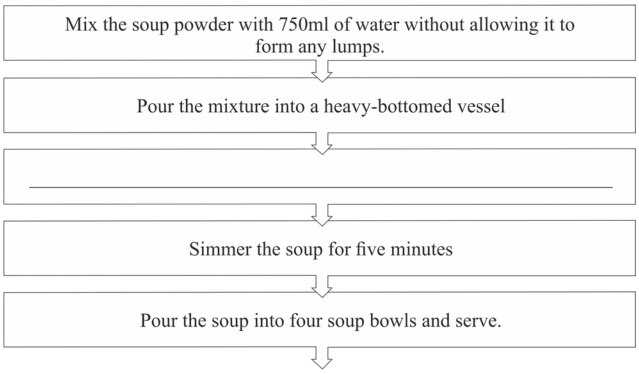

The missing step in this recipe is :

A) Taste the soup

B) Make some bread

C) Wash the bowls

D) Bring it to a boil

Read the given graph and answer questions 32 and 33.

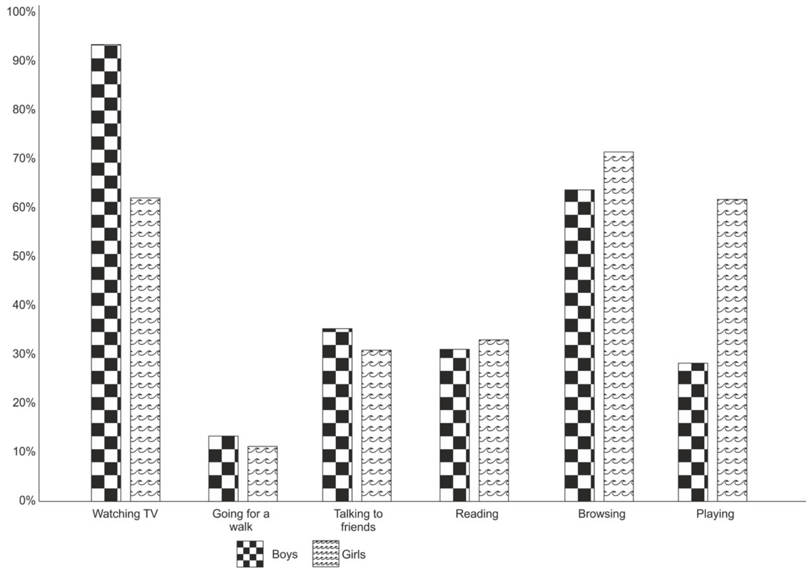

32) The given graph represents :

A) Rising danger of watching TV

B) Reading habits of boys and girls

C) Free time activities of boys and girls

D) Importance of free time.

33) The activity that teenagers (both boys and girls) spend the least time on is :

A) Going for a walk

B) Reading

C) Watching TV

D) Talking to friends

Read the given biography and answer questions 34 and 35 :

Jackie Chan is a true action movie hero. He has appeared in dozens of movies and is a screen legend. He had a simple beginning as a Chinese refugee in Hong Kong. His early years were, perhaps, a sign of things to come. His parents nicknamed him 'Pao-Pao', which means cannonball, because he had so much energy.

Chan enrolled in the China Drama Academy to study opera while still in his teens. He spent ten years there and worked part-time as a stuntman in the Kung-Fu movie industry. He moved into acting, but his first two films were both flops. He quit the movie business and moved to Australia.

Several years later, Jackie appeared in the movies 'Snake in Eagle's Shadow' and 'Drunken Master'. Both were smash hits at the box office and Jackie Chan was now a star in Hong Kong.

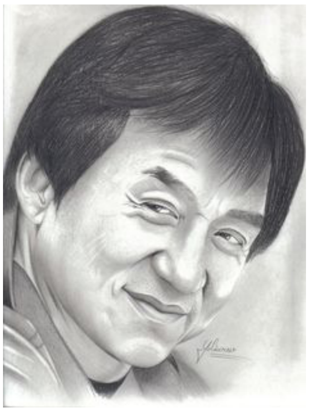

34) Before entering into movies, Jackie Chan was a :

A) Chinese legend
B) Opera student
C) Cannonball
D) Drunken Master

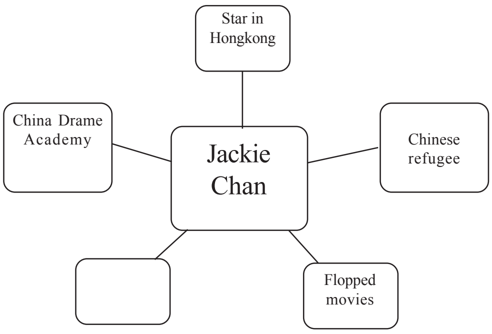

35) If the key events given in the biography is plotted on a mind map, one key life event which is missing is :

A) Moved to Australia
B) Nicknamed Pao-Pao
C) Became a drunken master
D) Joined a business

Read the given poem and answer questions 36 - 38 :

Of all the meals that glad my day
My morning one's the best:
Purveyed me on a silver tray.
Immaculately dressed.
I rouse me when the dawn is bright;
I leap into the sea.
Returning with a rare delight
To honey, toast and tea.

My appetite was razor edged
When I was in my prime;
To eggs and bacon I was pledged...
Alas! The March of Time;
For now a genial old gent
With journal on my knee,
I sip and take a vast content
My honey, toast and tea.

To set me up for my delight
The harvest of the bee;
Brown, crispy toast with butter bright,
Ceylon - two cups or three.
Let others lunch or dinner praise.
But I regale with glee,
As I regard with grateful gaze
Just honey, toast and tea.

- Robert Service

36) The central theme of the given poem is :

A) Mornings of the poet
B) Honey & Toast
C) Breakfast
D) The March of Time

37) The poet differs from the others in that,

A) While he likes to take a leap in the sea, the others might like to watch
B) While he is well dressed all the time, the others might not care to do so
C) While he likes to write his journal, the others prefer to talk among themselves
D) While he thinks that breakfast is the finest meal of the day, others may prefer lunch or dinner.

"But I regale with glee.
As I regard with grateful gaze
Just honey, toast and tea."

38) The underlined words in the given lines mean :

A) Angry; Stare B) Surprised; Frightened

C) Jolly; Ignore D) Joy; Look

39) The context in which the discussion is happening in the comic strip is :

A) Mother advicing her son

B) Two friends having a discussion

C) Two friends taking part in a competition

D) Teacher talking to a student

Read the given dialogue and answer questions 40 and 41.

Jaya: Why dint you reach on time for music practice?

Praveen: I was caught in traffic jam.

Jaya: The instructor is furious. He will be ______________________

Praveen: I will apologize to him and will ensure I practice for a longer time.

Jaya: You better do it. We don't have much time. The programme is on the 20th.

40) The phrase that will complete the dialogue (in the blank space) is :

A) Happy with you B) Angry with you

C) Sorry for you D) Proud of you

41) The reason why Jaya was insisting Praveen to practice is because :

A) The instructor is furious

B) Praveen is apologetic

C) The programme is fast approaching

D) Jaya is not well prepared herself

Read the story and answer questions 42 to 44 :

One afternoon, near the ticket gate at Jiyugaoka Station, two boys and one girl slightly older than Totto-Chan were standing together, looking as if they were playing "stone, paper, scissors". But she noticed they were making a lot more signs with their fingers than usual. What fun it looked! She went closer so she could get a better view. They seemed to be holding a conversation without making a sound. One would make a lot of signs with his hands, then another who was watching would immediately make a lot more different signs.

Then the third would do a few, and they would all burst out laughing, without making much sound. They seemed to be enjoying themselves. After watching them for some time, Totto-Chan came to the conclusion they were talking with their hands.

"I wish I could talk with my hands, too," she thought enviously. She considered going over and joining them, but she didn't know how to ask them with her hands. And besides, they weren't Tomoe students, so it might be rude, so she just went on watching them until they left for the Toyoko train platform. "Someday I'm going to learn how to talk to people with my hands," she decided.

But Totto-Chan didn't know yet about deaf people, or that those children went to the municipal deaf and dumb school in Oimachi, the last stop of the train she took to school each day. Totto-Chan just thought there was something rather beautiful about the way those children watched each other's fingers with shining eyes, and she wanted to make friends with them someday.

42) Someone who looks slightly older than the central character and can talk with their hands is :

A) The girl at Jiyugaoka Station

B) The boy at Jiyugaoka Station

C) Totto-Chan from Tomoe School

D) The boy from municipal school Oimachi

43) The reason why Totto-chan wished to talk with her hands is :

A) She wanted to help deaf and dumb people

B) She wanted to join the deaf and dumb school at Oimachi

C) She felt it would be rude to talk to the children who were talking with their hands

D) She wanted to make friends with the children who were talking with their hands

44) "She noticed they were making a lot more signs with their fingers than usual. What fun it looked!". The emotion expressed by the character in the given context is :

A) Anxiety B) Excitement C) Confusion D) Sympathy

Read the given letter and answer questions 45-47 :

Dear Sir or Madam,

I am writing with regard to your newspaper advertisement requesting volunteers for local environment projects.

The issue that most concerns me is the increasing amount of litter in the public park. Litter is both an eyesore for park users like myself and a potential threat to birds and other wildlife.

I would like to suggest a "cleanup" day on which local people would come together to pick up litter and restore the park to its former state. I would be happy to help publicise this, perhaps by making posters or handing out flyers in the town centre.

If we want to keep our park litter-free in future, more effort will need to be made to educate children about the importance of looking after our local environment. Some extra bins around the park would also be a good idea.

I look forward to receiving your response.

Yours faithfully,

Paul Jones

45) The main idea of the letter is?

A) Environmental Pollution

B) Volunteering for local environment projects

C) Using extra bins in the park

D) Litter as a potential threat to birds and wildlife

46) The tone of the author when he says "litter is both an eyesore and also a potential threat to birds and wildlife" is :

A) Worried B) Angry C) Indifferent D) Uncertain

47) The long term solution suggested by the author to fight the problem of bad litter management is :

A) Bringing locals together for a clean-up day

B) Restoring the park to its former state

C) Educating children about the importance of taking care of local environment

D) Making informative posters and handing out flyers to public

Read the cheque given and answer questions 48 and 49 :

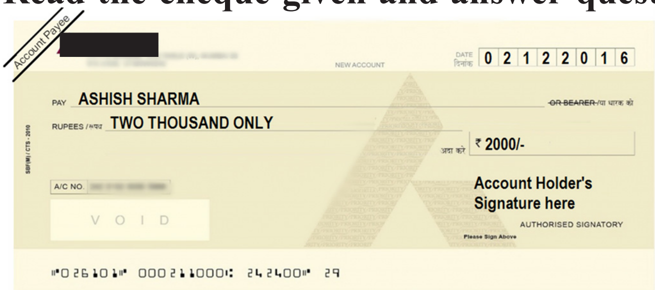

48) The correct information indicated in the cheque is :

A) Ashish Sharma is paying someone Rs. 2000 on 2nd December 2016

B) Ashish Sharma is paying someone Rs. 2000 on 21st February 2016

C) Ashish Sharma is being paid Rs. 2000 by someone on 21st February 2016

D) Ashish Sharma is being paid Rs. 2000 by someone on 2nd December 2016

49) The person preparing the given cheque should sign :

A) The lower right side of the cheque

B) Across the cheque

C) Upper right side of the cheque

D) Behind the cheque

Read the given poster and answer questions 50 and 51 :

50) The most appropriate description for the given poster is :

A) Save children by donating your blood!

B) Donate blood and save 15 minutes of your life!

C) Donate blood and save lives!

D) Save 3 lives with 3 drops of blood!

51) The activity mentioned in the poster is organized by :

A) Blood for Life

B) Refresh Health Care

C) Holding Hands

D) Let's Share

52) The most suitable title for the given newspaper article is :

> The department of Rural Developoment and Panchayat Raj (RDPR) on Thursday launched Swachhameva Jayate, a campaign to make every citizen in rural Karnataka take a pledge of cleanliness. The Pledge says, "When every village, every district of Karnataka is clean, hygienic toilet habits are practiced with zero water stagnationa nd surroundings are kept litter-free. Karnataka will win-Swachhameva Jayate"

A) Clean Karnataka, Green Karnataka

B) Swachha Bharat Abhiyan launched in Rural Karnataka

C) RDPR Dept. launches Swachhameva Jayate

D) Cleaning up Rural Karnataka

53) All animals are equal, but some are more equal than others"

The figure of speech used in the above sentence is :

A) Paradox B) Hyperbole C) Metaphor D) Imagery

54) If I _______ a King I would have conquered the whole world.

The missing verb form in the given sentence is :

A) Am B) Was C) Were D) Were'nt

55) If I had come yesterday, I ______ have definitely met with her

The missing modal in the given sentence is :

A) Can B) Could C) May D) Couldn't

56) Why didn't you appear in the exam? Asked the teacher to Ravi.

The appropriate passive form of the given sentence is :

A) The teacher asked Ravi why didn't you appear in the exam?

B) The teacher asked Ravi why he didn't appear in the exam?

C) The teacher asked Ravi why you didn't appear in the exam.

D) The teacher asked Ravi why didn't him appear in the exam?

57) The appropriate prefix to be used to form the opposite of the word PROBABLE is :

A) Improbable B) Inprobable C) Unprobable D) Disprobable

58) Dhoni _____ the last ball when India _______ the cricket match by 26 runs.

The correct set of words to complete the given sentence is :

A) Through; Win B) Threw; One

C) Through; One D) Threw; Won

59) HAWLE

The name of a mammal that could be formed using the given jumbled letters is :

A) Hawk B) Whale C) Female D) Wheel

60) 'Generous or forgiving, especially towards a rival or less powerful person'. This is the dictionary meaning for the word :

A) Fascinating B) Dictatorial C) Pompous D) Magnanimous

61) पत्र में ''सेवा में'' लिखने का तात्पर्य होता है–
A) जो पत्र लिख रहा है।
B) जिसे पत्र लिखा जा रहा है।
C) जो पत्र देता है।
D) जिसे पत्र प्राप्त हुआ है।

62) पिता के नाम लिखा गया पत्र कहलाता है–
A) व्यावहारिक पत्र B) कार्यालयीय पत्र C) औपचारिक पत्र D) व्यक्तिगत पत्र

63) इनमें से सही वाक्य रचना है–
A) बसंत ओठ खींचकर आह भींचता है।
B) बसंत ओठ भींचकर आह खींचता है।
C) बसंत आह भींचकर ओठ खींचता है।
D) बसंत आह खींचकर ओठ भींचता है।

64) 'जो पीढ़ीयों से चला आता हो' इसके लिए एक शब्द है–
A) पीढ़ीक B) पीड़ा C) पीड़ित D) पुश्तैनी

65) इनमें से सही वर्तनी उच्चारण वाला शब्द चुनिए–
A) स्वास्थ्य B) आर्शिवाद C) पर्य्रावरण D) उस्तव

66) दिए गए अंशो का सही मिलान कर सही विकल्प चुनिए–

'अ'		'आ'	
1)	घाव	i)	प्रकाश
2)	गात	ii)	नींव
3)	आलोक	iii)	ज़ख्म
4)	बुनियाद	iv)	शरीर

A) 1- ii, 2- iii, 3- iv 4 - i
B) 1- iii, 2- iv, 3- i, 4- ii
C) 1- iii, 2- ii, 3- iv, 4 - i
D) 1- i, 2- ii, 3- iii, 4- iv

67) 'लिफ़ाफा' शब्द का अन्य वचन है–
A) लिफाफ B) लिफाफों C) लिफ़ाफे D) लिफाफें

68) 'आवश्यक' शब्द में यह लगकर भी सार्थक शब्द बनता है–
A) अन B) पन C) ई D) आलू

69) भाई–बहन का त्योहार रक्षाबंधन है। इस वाक्य में भाई–बहन इस समास का उदाहरण है–
A) द्विगु B) द्वंद्व C) तत्पुरूष D) बहुव्रीहि

70) प्रधानाध्यापक को पत्र लिखने का प्रमुख कारण है–
A) सम्मान हेतु प्रार्थना B) विनती हेतु छुट्टी C) छुट्टी हेतु विनती D) प्रार्थना कर सम्मान पाना

71) 'मुमकिन' का विलोम शब्द यह है–
A) नमुमकिन B) अमुमकिन C) नामुमकिन D) मुमकिनअ

72) इनमें से भूतकाल का वाक्य है–
A) वह बाज़ार से नोट भुना लाया।
B) वह बाज़ार से नोट भुनाता है।
C) वह बाज़ार से नोट भुना लाएगा।
D) वह बाज़ार से नोट भुना रहा है।

संजीव गुप्ता • नई दिल्ली

मौसम विभाग की पूर्वानुमान सेवाएं ऊर्जा संरक्षण में भी खासी मददगार साबित हो रही है। ऊर्जा विभाग को पहले ही यह जानकारी मिल जा रही है कि कहां पर कैसा मौसम रहने वाला है और वहां बिजली की मांग कितनी कम या ज्यादा रह सकती है। विभाग उसी के अनुरूप बिजली की व्यवस्था और ग्रिड शिड्यूलिंग कर रहा है। पिछले तीन माह के ट्रायल के दौरान मौसम विभाग की मदद से ऊर्जा विभाग को न केवल बिजली बचाने में मदद मिली है बल्कि ग्रिड ट्रिप होने की घटनाओं में भी कमी आई है। दिल्ली सहित कई अन्य राज्यों की निजी बिजली वितरण कंपनियों को भी इससे फायदा हुआ है।

पूर्वानुमान सेवाएं

- पहले ही मिल रही जानकारी कहां कैसा रहने वाला है मौसम
- बिजली की मांग कितनी कम या ज्यादा रह सकती है

"ऊर्जा विभाग के साथ करार कर उन्हें अगले तीन से चार दिन की स्थिति का आकलन दिया जा रहा है। अभी तक इसका ट्रायल चल रहा था, जबकि बीते सप्ताह केंद्रीय ऊर्जा मंत्री आरके सिंह ने इसकी औपचारिक शुरुआत की है। हमारे पूर्वानुमान से बिजली की मांग के बारे में उन्हें पूरी जानकारी मिल रही है और उसी के अनुरूप तैयारी करने का समय भी मिल रहा है।

डॉ. के. जे. रमेश महानिदेशक, मौसम विज्ञान विभाग।

73) उपरोक्त समाचार दैनिक जागरण, दिनांक 04-9-2018 से लिया गया है– यह अंश इस विषय से संबंधित है और शीर्षक होना चाहीए –

A) मौसम समाचार B) ऊर्जा और मौसम C) ऊर्जा उत्पादन D) बिजली व ऊर्जा

74) अमिता : भाई , आज रक्षा–बंधन है आओ मै तुम्हें राखी बाँध दूँ।

नमित : ठीक है, पर मैं तुम्हें उपहार क्या दूँ?

अमिता : ---------

उपरोक्त संवाद के आधार पर संभावित सटीक अमिता का उत्तर होगा–

A) ढ़ेर सारे रूपए B) ढ़ेर सारा आशिष C) नए कपड़े D) नयी किताबें

राधा : माँ, आज मुझे कक्षा में टीचर ने सराहा।

माँ : अच्छा ! यह तो बड़ी अच्छी बात है।

उपरोक्त संवाद पढकर प्रश्न संख्या 75 और 76 का सही विकल्प चुनिए–

75) राधा को सराहने का कारण होगा–

A) अच्छी लिखावट, अच्छा खाना B) अच्छे अंक, अच्छा कपड़ा
C) अच्छी भाषा, अच्छे जूते D) अच्छा बर्ताव, अच्छी लिखावट

76) उपरोक्त संवाद में माँ का लहजा है–

A) आश्चर्य मिश्रित खुशी B) आश्चर्य और भय
C) आश्चर्य मिश्रित हास्य D) आश्चर्य और सहजता

77) उपरोक्त चित्र संकेत है–

A) साइकिल अभियान, का B) स्वच्छ भारत, स्वस्थ भारत, का
C) बेटी पढाओं देश बढ़ाओ, का D) बेटा – बेटी पढ़ाओ, का

78) यह चित्र संकेत करता है कि–

A) बेटियाँ आत्मनिर्भर बनना चाहती हैं। B) लडकियाँ साइकिल चलाना जानती हैं।
C) लडकियाँ विद्यालय जा रही हैं। D) विद्यालय घर के पास है।

79) निम्नलिखित चित्र में प्रदर्शित सेना है–

A) थल–सेना B) वायु–सेना C) बल–सेना D) नौ–सेना

80) उपरोक्त चित्र के प्रति सही कथन है–

A) यह हमारी सुरक्षा करता है। B) हमें इसकी सुरक्षा करनी चाहिए।

C) हम इसे सुरक्षित करते हैं। D) यह हमसे सुरक्षा पाता है।

राज्य के पश्चिमी घाट प्रदेश
* कुल विस्तार – 44,448. कि.मी. क्षेत्रफल
* अंदाजन पर्यावरण – 20,668 कि.मी. क्षेत्रफल
* जिले – उत्तर कन्नडा, दक्षिण कन्नडा उडुपि, शिवमोगा, चिकमगलूर, हासन, कोडगू, मैसूरू, चामराजनगर, बेलगावी
* कुल जनआवास प्रदेश – 1,553.

81) प्रस्तुत टेबल में दिया गया विषय है –

A) कर्नाटक के जिले B) कर्नाटक के पश्चिमी घाट

C) कर्नाटक के पश्चिमी प्रदेशों का विवरण D) कर्नाटक की जनसंख्या

82) उपरोक्त टेबल में जनआवास प्रदेश की संख्या है–

A) 20,668 B) 1,553 C) 44,448 D) 20,553

भोजन हमको उतना ही करना चाहिए जितना कि हम पचा सकें। हमको जीने के लिए खाना चाहिए न कि खाने के लिए जीना। स्वाद के लिए भोजन को अधिक गरिष्ठ या चटपटा बना लेना हानिकारक सिद्ध होता है। अधिक मसालें भी पाचन शक्ति को कम कर देते हैं। भोजन में शाकपात और फलों का अधिक प्रयोग वांछनीय है। उन देशों की बात और है जहाँ अन्न कम पैदा होता है, किंतु मांसाहार स्वास्थ्य की दृष्टि से अधिक लाभदायक नहीं है। इससे स्वभाव में तामस वृत्ति जाग्रत हो जाती है और क्रोध व आलस्य की मात्रा भी बढ़ जाती है।

उपरोक्त अनुच्छेद को पढकर नीचे दिए गए प्रश्न संख्या 83 से 85 तक के लिए सही विकल्प चुनिए–

83) मानव जीवन में भोजन का महत्व है–

A) स्वस्थ्य और निरोग रहने, मानसिक – बौद्धिक क्षमता बढ़ाने के लिए।

B) भूख मिटाने, खुश रहने, शारीरिक और ऐच्छिक क्षमता बढ़ाने के लिए।

C) पेट भरने, जागरूक रहने, शारीरिक क्षमता घटाने के लिए।

D) स्वास्थ्य कम करने, बौद्धिक व शारीरिक बल बढ़ाने के लिए।

84) दिए गए अनुच्छेद में अभिव्यक्त भाव से स्पष्ट होता है कि–

A) मांसाहार स्वास्थ्य के लिए लाभप्रद है।

B) स्वादिष्ट और चटपटा भोजन हमे संतुष्ट रखता है।

C) मसालेदार भोजन से आलस्य त्याग कर स्फूर्ति मिलती है।

D) मानव को फलों, सब्जियों का सेवन करना चाहिए।

85) स्वास्थ्य की दृष्टि से मांसाहार इसलिए लाभदायक नहीं है–
- A) यह पाचन शक्ति को कम करता है।
- B) चटपटा होने के कारण स्वादिष्ट लगता है।
- C) स्वभाव में तामस वृत्ति, क्रोध व आलस्य बढ़ाता है।
- D) शरीर को बलिष्ठ और स्वस्थ्य रखता है।

बरसा रहा है रवि अतल, भूतल तवा सा जल रहा,
है चल रहा सन सन पवन, तन से पसीना बह रहा,
देखो कृषक शोषित, सुखाकर हल तथापि चला रहे,
किस लोभ में इस आँच में, वे निज शरीर जला रहे,
घनघोर वर्षा हो रही है, गगन गर्जन कर रहा,
घर से निकलने को गरज कर वज्र वर्जन कर रहा,
तो भी कृषक मैदान में, करते निरंतर काम है,
किस लोभ से वे आज भी, लेते नहीं विश्राम हैं।

इस कविता के आधार पर प्रश्न संख्या 86 से 88 तक का सही विकल्प चुनिए –

86) प्रस्तुत कविता का उचित शीर्षक है–
A) किसान B) प्रकृति C) फसल D) वर्षा

87) प्रस्तुत कविता का आशय है–
A) भाग्यवान किसान B) नि:स्वार्थ काम C) प्राकृतिक स्थिति D) कर्मरत किसान

88) इनमें से तुकांत जोडा चुनिए –
- A) तथापि चल रहे– तवा सा जल रहा।
- B) गगन – गर्जन
- C) निरंतर काम हैं– लेते नहीं विश्राम हैं।
- D) कृषक मैदान में – लोभ में इस आँच में।

एक जमाने में एक गिलहरी और कौआ अच्छे मित्र थे। अपने जीवन–यापन के लिए उन्होंने तय किया कि खेती करेंगे। गिलहरी रोज़ सुबह खेतों में जाकर मेहनत कर आती, कौए को बूलाने पर वह कहता– तू चल, मैं आता हूँ। गिलहरी बेचारी अकेले ही खेतों में काम कर आती। अब फसल कटने को तैयार थी। कौए का रवैया वैसा ही था। गिलहरी अपने हिस्से की फसल काट लायी और कौए का हिस्सा खेत में पडा रहा। अचानक जोर की बारीश आयी और फसल बहा ले गयी। कौआ रोता रह गया।

इस कहानी के आधार पर प्रश्न संख्या 89 से 90 तक के सही विकल्प चुनिए–

89) इस कहानी में कौए का रवैया प्रस्तुत करता है–
- A) टाल–मटोल की प्रवृत्ति
- B) गिलहरी की मदद करना
- C) मित्रता का महत्व जानना
- D) मेहनत पर विश्वास

90) कहानी के आधार पर सही घटनाक्रम वाला विकल्प चुनिए–
- i) फसल पकने पर गिलहरी ने कटाई की।
- ii) गिलहरी मेहनती थी।
- iii) कौए का हिस्सा खेत में ही रह गया।
- iv) गिलहरी और कौआ अच्छे मित्र थे।

A) i, ii, iii, iv B) iv, iii, ii, i C) iv, ii, i, iii D) ii, iii, i, iv

❍❍❍❍